Prima instanţă: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) dosarul nr. 2r-206/24
Judecător: Dan Sîrbu 2-23150670-02-2r-18012024

DECIZIE

01 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, -

CONSTATĂ:

<u>Circumstanţele cauzei.</u>

La 23.10.2023 avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea acțiunii, avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a formulat şi depus cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești aflate pe conturile bancare ce aparțin pârâtului *****, precum şi asupra bunurilor mobile şi imobile ale pârâtului ***** în limitele cuantumului pretențiilor privind încasarea datoriei de bază de 308672,00 USD, a dobânzii contractuale de 277804,80 USD şi a taxei de stat de 25000,00 lei, în total 586 478,80 USD şi 25 000 lei, până la emiterea hotărârii definitive pe cauza dată.

În susținerea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, reprezentantul reclamantului a indicat că, după cum s-a indicat în cererea de chemare în judecată, creanța reclamantului ***** către pârâtul ***** este bazată pe actele juridice scrise - contractele de împrumut din 13 septembrie 2013 şi 06

decembrie 2013, prezentate în original şi care reprezintă cu sine şi dovezile scrise de acordare a împrumuturilor pârâtului (pct. 1.2. al contractului de împrumut din 13 septembrie 2013 şi pct. 1.3. al contractului de împrumut din 06 decembrie 2013).

Ulterior, de către pârât s-a recunoscut datoria de bază pentru împrumuturile acordate în sumă de 308 672,00 USD, conform acordului adițional din 15 martie 2019, care la fel s-a anexat la cerere de chemare în judecată în original.

Astfel, reclamantul i-a prezentat instanței de judecată probele exhaustive privitor la obligația nestinsă a pârâtului pentru rambursarea datoriei de bază în mărime de 308672,00 USD, la care a fost aplicată dobândă contractuală, calculată conform pct. 2 al acordului adițional din 15 martie 2019, şi care constituie 277804,80 USD.

La fel a menționat că împrejurările cazului atestă că pârâtul ***** deja mult timp (pe parcursului termenului de 10 ani) fără temei juridic se eschivează de la onorarea obligațiilor sale contractuale. Termenul esențial de întârziere atestă comportamentul de rea - credință a pârâtului şi intenția acestuia de a se eschiva de la achitarea datoriei, ceea ce reprezintă în sine unul din factorii de risc de neexecutare a hotărârii judecătorești.

Mai mult, indică că potrivit dovezilor prezentate la cererea de chemare în judecată, debitorul nici nu primește notificările poștale de la reclamant pe adresele comunicate reclamantului, nu a prezentat careva alte adrese de reședință, din ce rezultă că reclamantul nici nu cunoaște locul de aflare a pârâtului, care se eschivează de la contacte cu reclamantul și ca efect de la executarea obligațiilor juridice valabile, acest risc de neexecutare a unei hotărâri eventuale de admitere a pretențiilor nu trebuie ignorat de instanța de judecată la examinarea prezentei cereri.

<u>Poziția instanței de fond.</u>

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, s-a respins cererea avocatului Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, formulată în cadrul examinării cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea recurentului.

La 16.11.2023, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a declarat cerere de recurs, solicitând casarea încheierii contestate şi admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare.

Argumentele părţilor.

În motivarea recursului, a indicat că încheierea instanței de fond o consideră neîntemeiată şi nefondată, pasibilă de a fi casată.

A indicat că cu respingerea cererii de asigurare a acțiunii nu sunt de acord iar pentru

a ajunge la soluție de respingere a cererii de asigurare a acțiunii, instanța de fond a motivat că reclamantul nu ar fi justificat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, respingând argumentul reclamantului precum că riscul de neexecutare a hotărârii judecătorești eventuale rezultă din faptul că pârâtul ***** pe parcursului termenului de 10 ani reține restituirea împrumutului, prin ce se demonstrează intenția pârâtului de a se eschiva de la executarea obligațiilor contractuale și comportamentul de rea-credință a pârâtului.

Consideră că perioada de întârziere în executarea obligațiilor contractuale scrise (în cazul de față de mai mult de 10 ani) este un factorul important pentru aprecierea riscului de neexecutare a hotărârii.

Indică că neavând nicio posibilitate de a prezenta instanței de judecată datele personale privind bunurile care se află în proprietatea pârâtului şi care au fost înstrăinate sau pot fi înstrăinate în viitorul apropiat, consideră că instanța de fond nu era în drept să ignore termenul de executare a obligației exigibile de mai mulți ani ca dovada riscului de neexecutare a hotărârii judecătorești.

Susține că a fost apreciată în mod arbitrar şi situația pe caz privită de punct de vedere al justului echilibru între părțile în proces, întrucât pârâtul se folosește de banii împrumutați de la reclamant, iar reclamantul nu poate pretinde nici la înghețarea sumelor respective pe parcursul procesului judiciar pornit (care poate dura şi mulți ani în viitor).

Astfel, poziția instanței de fond privind dispunerea măsurilor de asigurare a acțiunii „doar în circumstanțele excepționale” contravine caracterului „real” al

apărării dreptului încălcat în cadrul unui proces judiciar echitabil, or, în cazul înstrăinării de către pârât a tuturor bunurilor pe parcursul procesului judiciar executarea eventualei hotărâri judecătorești nu va fi posibilă, iar apărarea judiciară a drepturilor va deveni „iluzorie", fapt inadmisibil prin prisma jurisprudenței constante a Curții Europene

Evidențiază că starea materială a pârâtului poate fi urmărită prin analiza activității societăților economice al căror asociat pârâtul este, ori accesând la informația oficială privind societățile comerciale afiliate pârâtului ***** de pe pagina web "idno.md" (linkul este https://idno.md/companii?q=Salinski+Vladimir), s-a constatat că pârâtului ***** îi aparțin părți sociale în trei societăți comerciale: *****, ***** *****.

Mai indică că potrivit datelor publice de pe pagina web la adresa https://date.gov.md/open/companv-details, ***** , cod fiscal *****, a fost lichidată. *****, cod fiscal *****, funcționează, însă potrivit datelor de pe pagina web „statistica.gov.md" prin raportul financiar la încheierea anului 2022 s-a înregistrat pierderea 274 mii lei, iar în total capital propriu înregistrat al ***** a constituit minus 5,865 milioane lei, adică datoriile companiei în mod oficial depășesc cu mult (peste 5 milioane de lei) valoarea activelor acesteia, compania aflând-se în stare de supra îndatorare profundă. De asemenea, ***** o societate comercială cu parte socială a pârâtului de 75% a fost declarată insolvabilă prin hotărârea Judecătoriei Chisinău sediul Central nr.2i-212/19 din 11 iunie 2019. Acestea sunt datele obiective ce atestă că pârâtul are probleme financiare şi are mai multe datorii nestinse, respectiv, riscul neexecutării hotărârii judecătorești eventuale este real şi iminent, care nu poate fi ignorat de instanța de judecată.

A solicitat admiterea cererii de recurs.

Termenul de declarare a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul constată că încheierea instanței de fond a fost emisă la 31.10.2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 16.11.2023, astfel recurentul a respectat termenul procesual indicat.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea încheierii judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, și soluționarea problemei în fond prin decizie, cu dispunerea admiterii cererii de asigurare a acțiunii depusă, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) Cod de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Actele cauzei atestă că, cererea de chemare în judecată se bazează pe două contracte de împrumut din 13.09.2013 și 06.12.2013 încheiate între ***** și ***** (f.d.11-14).

Tot din materialele cauzei reiese că la prezentele contracte au fost încheiate între părți acordurile adiționale din 23.11.2015, 15.01.2018 și 15.03.2019, dintre care reiese că părțile au convenit la prelungirea termenelor de rambursare a datoriei (f.d.15-17).

În circumstanțele de neexecutare de către pârâtul ***** a contractelor de împrumut, la 12.07.2023, reclamantul ***** a expediat în adresa primului notificare privind solicitarea rambursării datoriei , calculul dobânzii de întârziere și calculul penalității (f.d.18), însă pretenția dată nu a fost recepționată de pârât (f.d.21).

Ulterior, la 23.10.2023 avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-6).

Tot la cererea de chemare în judecată avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a anexat cerere de asigurare a acțiunii, solicitând aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești aflate pe conturile bancare ce aparțin pârâtului *****, precum şi asupra bunurilor mobile şi imobile ale pârâtului ***** în limitele cuantumului pretențiilor privind încasarea datoriei de bază de 308672,00 USD, a dobânzii contractuale de 277804,80 USD şi a taxei de stat de 25000,00 lei, în total 586 478,80 USD şi 25000 lei, până la emiterea hotărârii definitive pe cauza dată (f.d.7-8).

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, s-a respins cererea avocatului Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, formulată în cadrul examinării cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.33-36).

La 16.11.2023, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** a declarat cerere de recurs, solicitând casarea încheierii contestate şi admiterea cererii de aplicare a măsurilor de asigurare (f.d.38-51).

Instanța de recurs consideră criticile invocate de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui *****, în cererea de recurs ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanțe neîntemeiată, având în vedere următoarele motive:

Conform art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, Colegiul notează că asigurarea acțiunii înseamnă totalitatea măsurilor care garantează executarea hotărârii judecătorești în cazul admiterii cerințelor înaintate de către reclamant. Aceasta este una din garanțiile principale ale apărării drepturilor cetățenilor şi persoanelor juridice.

Prin prisma art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept să pună sechestru pe

bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

Astfel, în conceptul cadrului normativ enunțat, măsurile de asigurare se prezintă drept acțiuni procesuale cu caracter temporar, menite să asigure executarea unui eventual act judecătoresc de dispoziție.

Totodată, respectivele măsuri urmează a fi luate doar în cazul în care instanței i se aduc probe, care ar demonstra faptul că, neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unui eventual act de dispoziție judecătoresc.

În acord cu dispozițiile art. 176 alin. (1) Cod de procedură civilă, aplicarea sechestrului pe bunurile organizației sau ale persoanei fizice cu statut de întreprinzător, în cazul asigurării acțiunii, se efectuează în următoarea ordine:

a) în primul rând, pe bunurile care nu participă nemijlocit în producție: valori mobiliare, mijloace băneștii (în monedă națională şi în valută străină, inclusiv în numerar), autoturisme, obiecte de design din oficii şi alte bunuri;

b) în al doilea rând, pe produsele finite (mărfuri), precum şi pe alte bunuri materiale care nu participă nemijlocit în procesul de producție şi care nu sânt destinate utilizării nemijlocite în producție;

c) în al treilea rând, pe bunurile imobiliare, precum şi pe materia primă, materiale, mașini, unelte, utilaje, instalații, echipamente şi alte mijloace fixe, destinate utilizării nemijlocite în producție;

d) în al patrulea rând, pe bunurile predate unor alte persoane.

Conform art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Din sensul normei citate, Colegiul civil conchide că, scopul asigurării acțiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acțiunii constă din limitări, interdicții sau obligații dispuse în mod operativ de către instanța de judecată, iar depășirea scopului asigurării acțiunii s-ar echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părții opuse în cadrul procesului civil.

Astfel, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

Ținând cont că, măsura de asigurare a acțiunii are un caracter provizoriu, impunând anumite limite exercițiului drepturilor pârâtului cu privire la anumite bunuri, fiind reglementată tocmai în scopul evitării producerii unor pagube iremediale drepturilor reclamantului (pagube care pot fi provocate de imposibilitatea punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a cererii), instanța de recurs consideră întemeiate cerințele reclamantei cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece pericolul de înstrăinare a bunurilor mobile și imobile ale pârâtului în vederea eschivării de la o iminentă urmărire a bunurilor de către reclamant rezultă din împrejurările obiective descrise supra.

Astfel, la caz, reieșind din natura obiectului cauzei și anume contractele de împrumut încheiate în anul 2013 și acordurile adiționale, prin care pârâtul/intimat a recunoscut datoriile și personal a semnat pentru prelungirea termenelor de rambursare a datoriei, reieșind și din faptul că pârâtul/intimat nu recepționează pretențiile expediate în adresa acestuia, cât și suma impunătoare prin fiecare contract de împrumut și anume 50000 dolari SUA și 130000 dolari SUA, Colegiul consideră oportun și necesar de a admite cerința de aplicare a măsurilor de asigurare solicitate în situația creată, în vederea realizării scopului asigurării acțiunii, care este imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești.

Prin urmare, pentru a nu crea o situație de imposibilitate a neexecutării unei eventuale hotărâri, se consideră oportune și suficiente probele prezentate la materialele cauzei, ori din situația prezentată instanței de recurs, Colegiul civil constată oportunitatea și necesitatea instituirii măsurilor de asigurare, în vederea evitării riscului de imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri de admitere a pretențiilor, precum și producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului/recurent.

În aceste împrejurări, în vederea realizării scopului pentru care a fost instituită măsura de asigurare a acțiunii, în vederea evitării producerii unor pagube iremediabile drepturilor reclamantului, instanța de recurs consideră oportună, legală și întemeiată cerința de admitere și aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii.

Prin urmare, asigurarea acțiunii este un instrument important care nemijlocit duce la asigurarea executării actului judecătoresc pronunțat, precum şi contribuie la păstrarea situației existente între părțile în litigiu până la finisarea examinării cauzei în instanța de judecată, iar aplicarea măsurilor de asigurare nu va aduce

atingere dreptului de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr.1 adițional la CEDO.

Colegiul civil constată că instanța de fond la respingerea cererii de aplicare a măsurii de asigurare a acțiunii nu a analizat raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, or, neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești în cazul în care nu a preîntâmpinat interesele reclamantei în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate e în corelație cu obiectul acțiunii înaintate, iar ca urmare a pronunțat o soluție greșită privind neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii.

Aderent, deoarece au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a netemeiniciei încheierii judecătorești, care duc la casarea acesteia, din considerentele menționate, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul ca fiind întemeiat, de a casa încheierea primei instanțe şi de a soluționa prin decizie problema în fond, prin pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii reclamantului/recurent cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii pe suma de 173525 dolari SUA, fiind datoria de bază, care reiese din conținutul acordului adițional prin care debitorul a recunoscut obligațiile față de reclamant la 03.11.2015 în sumă de 173525 dolari SUA. Tot în situația creată, având în vedere că pârâtul nu a returnat împrumutul acordat, la 15.01.2018 între părți a fost semnat un nou acord adițional, potrivit căruia pârâtul a recunoscut integral datoria față de reclamant în mărime de 266534,40 dolari SUA din care 173525 dolari SUA constituie datoria de bază și 93009,40 dolari SUA în calitate de dobândă calculată (f.d.16).

Prin urmare, în circumstanțele stabilite, Colegiul civil consideră că anume pe suma de 173525 dolari SUA, urmează a fi aplicat sechestru.

În consecință, argumentele invocate în cererea de recurs se consideră întemeiate, astfel cererea de recurs urmează a fi admisă cu casarea încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c) şi 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ

DECIDE:

Se admite recursul declarat de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui *****.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 31.10.2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** împotriva lui ***** cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată şi se soluționează problema în fond:

Se admite cererea avocatului Maxim Sidorenco, în interesele lui ***** privind asigurarea acțiunii.

Se aplică sechestrul pe bunurile mobile, imobile, și mijlocele financiare ce aparțin lui ***** (IDNP *****) în sumă de 173525 (una sută șaptezeci și trei mii cinci sute douăzeci și cinci) dolari SUA.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Anatol Pahopol

judecătorii Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru